

[Svend Haugaard]

Den største skadevolder i de senere år har dog nok været, at man nedlægger en række bæredygtige brug, og vi er med på, at der skal ske en begrænsning her. Om det så skal være forslaget 15 ha eller en mere smidig ordning, hvor man i højere grad tager en bedømmelse af bygningernes kapacitet og jordens værdi osv., er en anden side af sagen, men vi vil meget gerne drøfte den form, det skal have.

Samdriftsafstanden på 15 km er vi skuffede over fastholdes. Vi mener, at det med de trafikforhold der er, er u hensigtsmæssigt, at den er mere end de 5 km, som vi gerne vil foreslå.

Vi er enige i indstillingen med hensyn til familiehandler, overtagelse, arv osv. Generationsskiftet er jo et af landbrugets største problemer og bliver det i stigende grad. Vi mener, der er brug for en række ændringer, som jeg ikke her kan få tid til at nævne, men lad mig nævne én af dem, nemlig at vi ønsker, at den jordbank, jeg omtalte før med hensyn til vejforlægning osv., ikke mindst skulle have den opgave, at den kunne gennemføre statsforpagtninger, hvor forpagteren fik forkøbsret og så på et eller andet tidspunkt, hvor vedkommende magter det økonomisk, kunne overgå fra at betale forpagtningsafgift til at betale renter og afdrag. Disse ting vil jeg gerne høre ministerens stilling til.

Endelig for det sidste: lovforslaget åbner jo mulighed for, at andre EF-borgere ifølge de danske regler kan købe landbrugsejendomme. Jeg har skrevet lidt om det i Politiken i dag: jeg mener, det er uheldigt, at man åbner denne mulighed alene mod syd og ikke mod vore venner mod nord. Vi er derfor indstillet på at rejse det spørgsmål i udvalget, men jeg vil spørge ministeren allerede her om hans stilling til det. Vi håber, at vi får flere partier med, så det kan stilles som et ændringsforslag, der kan blive vedtaget.

Der er en mængde enkeltheder i disse forslag, og 5 minutter til så stor en sag er ikke meget, men vi skal jo drøfte enkelthederne i udvalget. Jeg skal blot her sige, at vi giver vores principielle tilslutning til, at der er behov for en ny landbrugslov efter de hovedretningslinjer, der her er lagt frem, og at der især er behov for støtte til generationsskiftet, så familiebruget og selvejet i dansk landbrug kan bevares.

Arne Bjerregaard (KrF):

I kristeligt folkeparti noterer vi med tilfredshed, at danske landmænd i alt fald i det forløbne år tilsyneladende får det bedste økonomiske resultat i de sidste 25 år, for der har så sandelig været mange gølge år forud for dette år.

Vi noterer også med tilfredshed, at investeringslysten i landbruget i alt fald i visse områder af landet ikke er til at klage over. Så kan man jo spørge: hvorfor ændre det bestående, når det tilsyneladende går godt og erhvervet i år måske vil producere værdier på opimod 30 mia kr. og eksporten heraf vil andrage opimod en 18-19 mia kr.? Hvorfor forandre noget? Så kunne det være fristende for os at bruge den gamle udlægning fra de konservative om, hvad konservatisme er: vi må forandre for at bevare. Uden at vi dermed skal antyde, at vi har så forfærdelig meget konservativt blod i årerne.

I kristeligt folkeparti vil vi nemlig gerne være med til at forandre og ændre noget for at bevare dansk landbrug som et frit erhverv, bevare selvejet, bevare forskellige landbrugsstørrelser og alligevel opretholde den nødvendige fleksibilitet, bevare familiebruget alligevel som det fremherskende og bevare landbruget for landmændene og ikke som en retrætepost, jeg havde nær sagt for frustrerede byboer eller som rekreativt domæne for kapitalkræfter udefra.

Vi må notere ved en historisk anskuelse, at landbruget gennem 1960erne var stedbarn i samfundet, også i dette ting, og faktisk kun betragtedes som en konstant leverandør af solid arbejdskraft til den voksende industri, som helt stillede landbrugserhvervet i skyggen. Ja, man hørte sågar fra den samfundsøkonomiske visdom – og det ligger såmænd kun en 3-4 år tilbage – at dansk landbrug havde udspillet sin rolle og i fremtiden kun ville have perifer betydning for landets økonomi.

Det må vi notere som en fatal konklusion og en eklatant nedvurdering af den landbobefolkning, hvis arbejde var den økonomiske forudsætning for velstandsstigningen her i landet, ligesom den var en alt overskyggende kulturbærende samfundsgruppe, hvis der overhovedet – det kan selvfølgelig være et postulat – kan tales om kulturbærende egen-